

Helsinki Rephotography

Wikimedia Suomi

16.9.2018

Kimmo Virtanen

kimmo.virtanen@wikimedia.fi

+358 44 022 4007

Helsinki
Helsingfors

Hankkeen/toiminnan nimi: Helsinki Rephotography

1. Tavoiteltu kaupunkilaisryhmä

1. Aikuiset, jotka hyötyvät erityisen paljon liikkumisesta

2. Toissijaisesti valokuvaamisesta, historiasta ja kaupungin kehittämisestä kiinnostuneet kaupunkilaiset.

2. Kaupunkilaisryhmän haaste/tarve

Tarve arkiliikuntaan. Kiinnostus omaan kaupunginosaan ja sen historiaan. Jos ei tunne kaupunkia, on tarve tutustua ympäristöön ja ihmisiin joltain kautta.

3. Toiminnan hyöty kaupunkilaisryhmälle

Liikkumaan houkuttelu. Muihin kaupunkilaisiin tutustuminen. Kaupunkiympäristöön ja -historiaan tutustuminen. Yhteisten kulttuuriaineistojen rikastaminen.

4. Hyöty omalle organisaatiolle

Lisää avointa tietoa, lisää valikoituja ja paikannettuja valokuvia. Uusia osallistujia. Verkon ulkopuolinen toiminta motivoi verkossa toimimista. Osallistumisen metodien kehittäminen.

5. Toiminnan kuvaus:

Kerätään ja valitaan kuvia yhdessä museoiden tai paikallisyhdistysten kanssa. Esitellään tulokset sosiaalisessa mediassa, jaetaan ja kuvia uudelleenkäytetään Commonsissa tai Wikipediassa. Toimintaan voi osallistua myös anonyymisti, että yhdessä ryhmän kanssa.

6. Miten kaupunkilaisryhmä tavoitetaan?

Läsnäololla keskustakirjasto Oodissa. Kännykkäsovelluksella someen jaetuilla kuvilla. Kuukausittaisten kilpailujen kautta. Sosiaalisen median ja omien verkostojemme, sekä yhteistyökumppaneiden verkostojen ja asiantuntijaorganisaatioiden kautta.

7. Ketkä toimintaa tekevät (organisointuminen)?

Wikimedia Suomi vetää projektia, kehittää Ajapaik-kännykkäsovellusta ja pitää tiedotuspistettä Oodissa. **Wikidocumentaries** toimii yhteytenä kaupunginosa-, paikallishistoria- ja vapaaehtoisjärjestöihin ja järjestää valokuvausretket. **Viron valokuvahistoriallinen seura** mentoroii kuvaamisen joukkoistamisessa ja ylläpitää Ajapaik-ohjelmistoalustaa.

8. Hankkeen tärkeimmät tavoitteet/mittarit

Sovelluksen avulla tavoitetaan valittuja käyttäjäryhmiä: Otettujen ja jaettujen kuvien määrä, Ajapaik-ohjelman käyttäjätilastot, Android FIT -rajapinnan askelmittarin tieto liikkumisen määrästä.

Kehitetään online- ja offline -osallistumisen metodeja: Tulosten julkistaminen

Avoimen sisällön rikastaminen: paikannettujen kuvien määrä, lähdetietokantaan vietyjen sijaintitietojen määrä

9. Hankkeen aikataulu

Alkaa 1.11.2018, päättyy 1.11.2021. Valmistelu 4 kk, jolloin kokeillaan ideaa pilottiryhmiä kanssa.

10. Avustuksen määrä: omarahoitus, haettava avustus, kulut

1-vuosi: Omarahoitus: 22 000 €; Haettava avustus 52 000€, kulut 74 000€

3-vuotta: Omarahoitus: 66 000 €; Haettava avustus 156 000€, kulut 222 000€

Merkitse (x), missä vaiheessa hankkeenne on nyt

Arviointi	Sanottu	Näytetty	Kokeiltu	Käytetty	Tapa
Tavoiteltu kaupunkilaisryhmä	Arvaus ryhmästä	Tilasto ja tutkimustieto X	Testiryhmä	Ryhmä tarkentuminen	Ryhmä löydetty
Kaupunkilaisryhmän haaste/tarve	Havainto tarpeesta	Taustatutkimus X	Nopea kokeilu tarpeen todentamiseen	Pidempi pilotti (1 vko →)	Valmis palvelu vastaa tarpeeseen
Toiminnan uutuus	Mielipide	Julkinen keskustelu	Edelläkävijät (akateeminen tutkimus, Start-upit) X	Vaihtoehtoiset konseptit	Kilpailijat
Organisaation valmius tehdä hanke	Ajatus	Kirjoitettu suunnitelma, kumppanit tunnistettu	Kumppanit ja asiakkaat sitoutuneet ideaan X	Näytöt kokeiluista ja yhteistyöstä kumppanien kanssa X	Organisaatioilla on osaaminen, rahoitus ja tekijät

1. Tavoiteltu kaupunkilaisryhmä

- Ensisijainen tavoiteltu käyttäjäryhmä on liikkumattomat, ylipainoiset, aikuiset.
- Toissijaisesti tavoittelemme kaupunkilaisia, jotka ovat ylipäättään kiinnostuneita valokuvaamisesta, historiasta ja ympäristönsä kehittämisestä.
- Kohderyhmien edustajat ovat valmiita omaksumaan älypuhelimien käytön tai osaavat käyttää sitä luontevasti. Vastaavasti he joko jo toimivat verkkoyhteisöissä, tai pitävät sitä luontevana kanavana kanssakäymiselle.
- Projektissa tavoitellaan myös monisukupolvista toimintaa, jossa osallistujat neuvovat toisiaan esimerkiksi kertoen paikallishistoriasta tai opastaen tietotekniikan käytössä.

Kokeilut:

Virossa Ajapaikin suurkäyttäjät ovat keski-ikäiset miehet, joita kiinnostaa ympäristön muutos. Patsasvalokuvausretkiin osallistujien haastatteluissa tunnistimme vastaavan naispuolisen käyttäjäryhmän, joka oli kiinnostuneempi elämyksistä.

Wikidocumentaries-projektin kesän viiden kontaktitapaamisen perusteella tunnistettu kohderyhmä on myös paikallishistoriasta kiinnostuneet, usein vanhemmat kaupunkilaiset.

2. Toiminnan ratkaisema tarve tai haaste

- Kohderyhmään kuuluvat tietävät tarvitsevansa enemmän liikuntaa, mutta eivät ole kiinnostuneita hikoilusta tai kilpailuhenkisestä liikunnasta.
- Kohderyhmässä liikkumattomuus on aiheuttanut jo kierteen, jossa huono kunto rajoittaa sitä, millaisen liikunnan he kokevat mielekkääksi.
- Nämä kaupunkilaiset eivät ole niinkään kiinnostuneita ohjatusta liikunnasta, vaan haluavat ulkoilla omilla ehdoillaan ja löytää ympäristöstään uusia asioita.
- Syinä siihen voivat olla fyysisen kunnan heikkous sekä yksinäisyys tai juurettomuus. Kodin ulkopuolella ei ole ketään tai mitään, minkä takia lähteä ulos liikkumaan.
- Ihmisillä on kuitenkin tarve kanssakäymiseen muiden kanssa, sekä tarve jakaa kokemuksiaan ja näyttää osaamistaan.
- Wikipedian muokkaajien kokemusten perusteella ihmisillä on tarve osallistua yhteisölliseen toimintaan siten, että pystyvät päättämään paljon he kertovat itsestään.

3. Toiminnan hyöty kaupunkilaisryhmälle

- Jälleentalokuvaus antaa kaupunkilaiselle syyn lähteä liikkeelle ja tutustua ympäristöönsä. Samalla se toimii itseilmaisun välineenä ja keinona tutustua muihin alueesta kiinnostuneisiin ihmisiin.
- Se antaa tavan harrastaa ulkona liikkumista ilman, että päämääränä olisi hikoilu tai kilpailu – kyseessä on pikemminkin arjen löytöretkeily ja ryhmätyöskentely.
- Mahdollisuus osallistua anonyymisti antaa tasavertaisen mahdollisuuden osallistua toimintaan ja ilmaista itseään erilaisista taustoista riippumatta.
- Kulttuuriaineistojen rikastaminen antaa myös kokemuksen toimimisesta yhteisen päämäärän ja oman ympäristönsä hyväksi. Rikastettujen sisältöjen jakaminen toimii väylänä saada tunnustusta ja tutustua muihin ihmisiin.
- Osallistujat verkostoituvat sekä toistensa että toimintaan osallistuvien organisaatioiden kanssa.

Miten arvioidaan hyötyä: Virossa Ajapaikkia käytetään itselleen merkityksellisten kuvien tietojen täydentämiseen ja paikallishistorian esittelyyn. Arvioimme tätä seuraamalla sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa, jaettujen kuvien määrää, sekä sitä lisäkö tämä Androidin FIT -rajapinnan askelmittarin perusteella liikkumista.

4. Hyöty omalle organisaatiolle

- Uusien aktiivisten sisällöntuottajien saaminen mukaan toimintaan.
- Uusien vapaasti lisensoitujen kuvien saaminen Wikipediaan. Mielenkiintoisten vanhojen valokuvien seulominen satojen tuhansien valokuvien joukosta. Valokuvien jatkokäytön parantaminen.
- Jälleentalokuvausohjelmiston kehittäminen paremmaksi.
- Kun saadaan tarkemmin paikannettu metatieto välittymään takaisin kulttuuriorganisaation tietokantaan, niin meidän ei tarvitse ylläpitää lähteenä käytetystä tietokannasta eroavaa tietokantaa.
- Erilaisten osallistumisen tapojen kehittäminen yhteisölliseen tiedontuotantoon. Kokemuksemme mukaan verkon ulkopuolinen toiminta aktivoi myös verkossa toimimista. Erilaiset pelit kannustavat toimimaan myös yhteisen päämäärän eteen.

Kokeilu: Käytämme parhaillaan Wiki Loves Monuments -kilpailun yhteydessä Ajapaik-ohjelmaa siten, että se hakee kuvia Finnasta ja tallentaa vanhoille kuville sijaintitiedon käyttäjän jälleentalokuvatessa ne. Tuloksena saimme paikannetut kuvat koordinaatteineen koneellisesti luettavassa muodossa.

Kilpailun loputtua teemme käyttäjäkyselyn osallistujille, jossa keräämme kokemuksia jälleentalokuvaamisesta ja kulttuuriperintökohteiden kuvaamisesta.

5. Toiminnan kuvaus: mitä kaupunkilainen tekee, kun on mukana toiminnassa?

- Kaupunkilainen selaa matkapuhelimeensa asennetulla sovelluksella lähistöllä otettuja vanhoja valokuvia ja etsii kuvissa olevia paikkoja. Toiminta muistuttaa suunnistamista.
- Löydettyään paikan hän valokuvaa vanhan valokuvan uudestaan kuvapariksi. Tämän ohessa vanhat valokuvat tulevat paikannetuiksi.
- Kaupunkilainen voi jakaa löytämiään vanhoja valokuvia, ottamiaan kuvapareja, sekä paikkoja sosiaalisessa mediassa ystävilleen ja lähipiirilleen esitelläkseen muuttunutta kaupunkiympäristöä.
- Kaupunkiympäristön tutkiminen on keino ottaa lähiympäristö haltuun. Keskustelu kuvista vanhojen valokuvien tai kaupunginosayhdistysten kanavilla luo dialogin kaupunkikulttuurin kehityksestä. Samalla tutustuu yhdistysten toimintaan.
- Kaupunkilaiset voivat hyödyntää paikannettuja kuvia ja kuvapareja esimerkiksi järjestämällä näyttelyn paikalliskirjastoon oman kaupunginosan muuttumisesta. Kaupunkilaiset voivat hyödyntää kuvia Wikipediassa.

Onko toiminta uutta? Ammattitasolla jälleenalokuvausta on tehty eri tavoin, mutta suurelle yleisölle joukkoistettuna tällainen toiminta on uutta. Maailmalla on joukkoistettua valokuvien paikannusta, mutta se tapahtuu yleensä tietokoneen äärellä, eikä etsimällä sijaintia paikan päällä.

Toiminnan soveltuvuus kaupunkilaisille: Keväällä kokeilimme lapsiryhmän kanssa, osaavatko he käyttää matkapuhelinsovellusta. Lapset osasivat hakea oikean paikan ja kuvata kohteen kun heille antoi selkeän päämäärän.

6. Miten kaupunkilaisryhmä tavoitetaan?

- Wikimedia Suomi kertoo Oodissa olevassa tiedotuspisteessä avoimista sisällöistä ja voi opastaa siellä kädestä pitäen jälleenalokuvaamiseen.
- Ohjelma toimii työkaluna, jolla kaupunkilaiset helposti löytävät ja jakavat vanhoja valokuvia sosiaaliseen mediaan kuten Facebookiin. Jakaessaan kuvia he kertovat ohjelman olemassaolosta muille.
- Kuukausikilpailuilla, joissa on palkintoina HSL:n lahjakortteja. Nämä ovat hyödyllisiä kaikille, ja ne ovat arvokkaampia niille, joilla on taloudellinen rajoite liikkumiseen.
- Tapahtumilla, kuten valokuvausretkillä, pyritään tavoittamaan avainhenkilöt ja kanavat, jotka ovat yhteydessä kohderymiin, keräämään palautetta sekä välittämään tietoa hankkeesta.
- Kanavat: museot, koulut, valokuvaseurat, kaupunginosaryhmät, paikallishistoria-ryhmät, vapaaehtoisjärjestöt ja kauppojen ilmoitustaulut

Kokeilu: Tiedotimme Wiki Loves Monuments -valokuvakilpailun yhteydessä jälleenalokuvauksesta Ajapaikilla. Ensituloksena oli, että kilpailuun osallistujat eivät halunneet asentaa ohjelmaa puhelimeensa, jos eivät nähneet ensin miten se toimii. **Wikidocumentaries** järjesti kesällä kolme jälleenalokuvausta käsitellyttä paikallishistoriatapaamista. Näiden tulos oli, että kohdeyleisöt tavoittaa heidän omien kanaviensa kautta. Kokeilu jatkuu opasvideon julkaisemisella. Tällöin ihmisten ei tarvitse asentaa ohjelmaa nähdäkseen sen toimintaperiaatteen.

7. Ketkä toimintaa tekevät (organisoituminen)?

- **Wikimedia Suomi** vetää projektia ja kehittää Ajapaikin Android -sovellusta. Yhdistys vastaa myös siitä, että ohjelma toimii yhdessä Mediawiki -alustan kanssa ja pitää infopistettä keskustakirjasto Oodissa.
- **Viron valokuvahistoriallinen seura** ylläpitää Ajapaikin lähdekoodia ja toimii mentorina jälleenalokuvauksen joukkoistuksessa ja pelillistämisessä, sekä näin saadun tiedon varmistuksessa.
- **Wikidocumentaries**, joka kerää paikallishistoriaa, on yhteytenä kulttuurialan toimijoihin ja kolmannen sektorin toimijoihin, kuten paikallishistoria- ja kaupunginosayhdistyksiin. Wikidokumentaries järjestää valokuvausretket.
- **Wikimedia Foundation** rahoittaa Wikimedia Suomi ry:tä vuosittaisella toiminta-avustuksella, tarjoaa internet-palvelintilan, sekä antaa teknistä tukea Wikimedia Suomelle.
- Professori (Aalto-yliopiston tenure track-urajärjestelmässä) **Eetu Mäkelän** kanssa kehitetään väylää, jolla rikastettu tieto saadaan arkistojen, kirjastojen ja museoiden käyttöön.
- **HSL** tarjoaa kuukausittaisten kilpailujen lahjakorttipalkinnot.

8. Hankkeen tärkeimmät tavoitteet/mittarit

- Palvelun käyttöä mitataan otettujen, katsottujen ja käytettyjen kuvien määrällä. Ensimmäisen vuoden päämäärä on 1 000 kuvan ladannutta käyttäjää.
- Käyttäjän liikunnallisuutta seurataan Androidin Google FIT rajapinnan askelmittarilla. Tämä toimii viitteellisenä arvona liikkumisen muutoksesta, mutta ei kerää tietoa siitä, missä kaupunkilainen liikkuu.
- Android ohjelman käyttäjien tyytyväisyyttä seurataan Google Play -kaupan tilastoilla ohjelman käyttäjämääristä ja arvosanoista. Päämäärä on saada arvosana nousemaan 3 tähdestä 4 tähteen.
- Mittarina verkossa/verkon ulkopuolisen toiminnan yhdistävän osallistamisen metodien kehittämiselle on se kuinka monta blogikirjoitusta on julkaistu, onko tuloksia esitelty seminaareissa tai onko projektin aikana toteutus kopioitu muualle.
- Avoimen sisällön rikastamisen kannalta seuraamme reaaliajassa Wikimedia Commonsiin tallennettujen kuvien määrää, paikannettujen kuvien määrää sekä sitä, monenko kuvan tarkentuneet paikkatiedot on hyväksytty takaisin kuvien lähteenä olevaan tietokantaan.

9 Hankkeen aikataulu

Marraskuu: Käytetään kokeilua varten tehtyä toteutusta palautteen saamiseksi varhaisilta omaksujilta. Asennetaan Ajapaikin vaatimat asiat Wikimedia Foundationin palvelimille.

Joulukuu: Avataan Wikimedia Suomen tutustumispiste Oodiin.

Tammikuu: Ajapaik toimii Wikimedian palvelimelta. Kerätään palautetta varhaisilta omaksujilta.

Helmikuu: Kerätään kiinnostavia kuvia jälleentalokuvattavaksi. Tehdään sisätalokuvauksetreki esimerkiksi Helsingin rautatieasemalle.

Maaliskuu: Julkistetaan hanke hankkeen blogissa ja esimerkiksi Facebookissa, pidetään ensimmäinen valokuvauksetreki kaupunginosayhdistyksen kanssa. Aloitetaan kuukausikilpailut.

Huhtikuu: Pidetään valokuvauksetrekiä IT-kouluttajien kanssa palautteen saamiseksi.

Toukokuu: Albumi Ajapaikiin vain kesällä auki olevien paikkojen jälleentalokuvaamiseksi.

Kesäkuu: Testataan pistelaskua ja aletaan jakamaan osallistujille virtuaalisia palkintoja.

Heinäkuu: Valokuvauksetreki paikassa, jonne pääsee vain kesällä, esimerkiksi Pihajasaareen.

Elokuu: Valokuvauksetreki paikassa, jonne pääsee vain kesällä.

Syyskuu: Wiki Loves Monuments 2019 -valokuvakilpailun Helsinki-aiheinen jälleentalokuvaussarja.

Lokakuu: Osallistutaan johonkin kulttuurihackatoniin, esimerkiksi Hack4Fi:hin kilpailun kuvilla.

Tiedottamista jatketaan blogissa ja Facebookissa kuukausittain koko hankkeen ajan.

- Toisena ja kolmantena vuonna toistetaan ensimmäisen vuoden toimintaa.
 - Talvella valmistellaan tulevan vuoden toimintaa ja valokuvataan sisätiloissa.
 - Maaliskuussa aloitetaan ihmisten houkuttelu ulos.
 - Järjestetään säännöllisesti valokuvauksetrekiä
 - Syyskuussa projekti järjestää Wiki Loves Monuments -valokuvakilpailuun Helsinki aiheisen jälleentalokuvaussarjan.
 - Osallistutaan kulttuurihackatoneihin
- Toisen vuoden teemana on tavoittaa asiasta helpoiten kiinnostuvien sijaan tavoiteltu kohderyhmä tekemällä yhteistyötä näiden parissa toimivien järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.
- Kolmantena vuonna pyritään saamaan toiminta itseorganisoituvaksi. Sen sijaan, että järjestettäisiin itse tapahtumia, autetaan muita toimijoita kuten vapaaehtoisjärjestöjä tapahtumien järjestämisessä.
- Kolmantena vuonna pyritään vakiinnuttamaan ohjelmistoalustan käyttö myös wikipedistien parissa, jotta alustan tuki Wikimediaalla jatkuu hankkeen jälkeen.

10 Avustuksen määrä

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	lisätietoja
Tulot				
SAPG-avustus	14 000 €	14 000 €	14 000 €	Wikimedia Foundationin vuosittainen avustus
Helsingin kaupunki	52 000 €	52 000 €	52 000 €	Helsingin kaupungin harrastus- ja liikunta-avustus
Palvelintila ja tuki	3 000 €	3 000 €	3 000 €	In kind, Wikimedia Foundationin palvelintila ja tekninen tuki
Vapaaehtoistyö	4 000 €	4 000 €	4 000 €	Vapaaehtoistyö (arvio 400 h)
Palkinnot	1 000 €	1 000 €	1 000 €	Varmistettu HSL:n osallistuminen & kalenteri jälleenvalkuvatuista valokuvista
Tulot yhteensä	74 000 €	74 000 €	74 000 €	66 000 € rahaa, 8 000 € muussa muodossa olevaa
Menot				
Palkat	33 600 €	33 600 €	33 600 €	2 osa-aikaista (12 kk * 3 500 €/kk * 40 %)
Henkilöstösivukulut	15 100 €	15 100 €	15 100 €	palkkakerroin 1.45*bruttopalkka
Yleiskulut	4 000 €	4 000 €	4 000 €	~5 % kokonaiskuluista
Matkakulut	1 500 €	1 500 €	1 500 €	Helsingin sisäinen liikkuminen
Tapahtumien järjestäminen	3 000 €	3 000 €	3 000 €	In kind, Wikimedia Foundationin palvelintila ja tekninen tuki
Varusteet ja tarvikkeet	1 000 €	1 000 €	1 000 €	Testikännykät, tabletti ...
Tiedotus	2 400 €	2 400 €	2 400 €	Painokulut, FB-mainokset, Google-mainokset, noin 200 €/kk
Tapahtumien järjestäminen	2 400 €	2 400 €	2 400 €	Valokuvausretket, noin 200 €/kk
Palkinnot	7 000 €	7 000 €	7 000 €	Kilpailujen palkinnot; 120 HSL kuukausikorttia
Vapaaehtoistyö	4 000 €	4 000 €	4 000 €	400 h, tapahtumien järjestäminen ja peilillistämisen taustatyö
Palvelinkulut ja tuki	3 000 €	3 000 €	3 000 €	In kind, Wikimedia Foundationin palvelintila ja tekninen tuki
Menot yhteensä	74 000 €	74 000 €	74 000 €	66 000 € rahaa, 8 000 € muussa muodossa olevaa

Muuta tärkeää kerrottavaa?

Linkki esittelyvideoon ohjelman toiminnasta

- <https://drive.google.com/file/d/1hffRQ8slrhVx2lmgWvlg90PnLzRILsVg/view>

Linkki Ajapaik Android -ohjelman nykyiseen versioon Google Play -kaupassa ja Githubissa

- <https://play.google.com/store/apps/details?id=ee.ajapaik.android>
- <https://github.com/Ajapaik/ajapaik-android-app>

Wikimedia Foundation on hyväksynyt 14.9.2018 Wikimedia Suomen SAPG-avustuksen käytön projektin omarahoituksena hankkeen ensimmäisenä vuotena.